

İmgesel Çizim Eğitimi

Kuramsal Temeller, Uluslararası Yaklaşımlar ve
Model Önerileri

Emine BİÇER KAYA

Emine BİÇER KAYA

İMGESEL ÇİZİM EĞİTİMİ

Kuramsal Temeller, Uluslararası Yaklaşımlar ve Model Önerileri

ISBN 978-625-8789-57-7

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2026, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Temmuz 2026, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 77079

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Bu kitap, imgesel çizim eğitimini yalnızca teknik beceri kazandırmaya dönük bir uygulama alanı olarak değil; öğrencinin gözlem, bellek, duygu, kültürel deneyim, görsel düşünme ve yaratıcı problem çözme süreçlerini birlikte geliştiren bütüncül bir öğrenme alanı olarak ele alma ihtiyacından doğmuştur. Görsel sanatlar derslerinde imgesel çizim çoğu zaman serbest resim, hayalden çizim ya da sınav hazırlığı kapsamında daraltılabilmektedir. Bu çalışma, söz konusu daralmayı aşarak imgesel çizimi kuramsal, pedagojik ve uygulamalı boyutlarıyla yeniden yapılandırmayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın merkezinde yer alan İmgesel Çizim Eğitimi Döngüsel Modeli, öğrencinin bir konuyu doğrudan ürüne dönüştürmesinden önce imge girdisi toplamasını, çağrışım alanı kurmasını, çoklu eskizler üretmesini, görsel dönüştürme stratejileri kullanmasını, ürününü geliştirmesini ve süreç sonunda yansıtma yapmasını temel alır. Bu yönüyle model, öğretmene sınıf içi uygulamaları planlama; öğrenciye ise kendi görsel düşünme sürecini fark etme ve geliştirme olanağı sunar.

Kitabın öğretmenlere, araştırmacılara ve sanat eğitimi alanında çalışan uygulayıcılara katkı sağlaması; imgesel çizim eğitimini yaş düzeyi, kültürel bağlam, dijital görsel kültür, kapsayıcılık ve ölçme-değerlendirme boyutlarıyla daha sistemli biçimde tartışmaya açması beklenmektedir. Çalışmanın, görsel sanatlar derslerinde özgün ifade ile pedagojik yapılandırma arasında dengeli bir öğretim dili kurulmasına destek olması amaçlanmaktadır.

Son olarak, bu çalışmayı eğitimime ve yaşamıma kattığı değerlerle her zaman yolumu aydınlatan merhume annem Penbe Biçer'in aziz hatırasına ithaf ediyorum. Bana her zaman güvenen, en iyisini başarabileceğime inanan ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli babam Hidayet Biçer'e; destekleriyle her zaman yanımda olan kıymetli ağabeylerim Sabri Biçer ve Kadir Biçer'e; her zaman ve her koşulda destek olan sevgili eşim Onur Kaya'ya; yaşamıma kattıkları sevgi, umut ve mutlulukla en büyük ilham kaynaklarım olan sevgili çocuklarım Emir Alp ve Tunahan'a en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Emine BİÇER KAYA

Milli Eğitim Bakanlığı

Konya, Selçuklu Belediyesi Güzel Sanatlar Lisesi

Görsel Sanatlar Öğretmeni

ORCID: 0009-0009-3206-8767

Temmuz, 2026

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
1. Giriş.....	1
1.1. İmgesel Çizim Eğitiminin Kapsamı.....	1
1.2. Problem Alanı.....	1
1.3. Neden Kuramsal Çerçeve Gereklidir?	1
2. Kavramsal Çerçeve: İmge, İmgelem ve İmgesel Çizim.....	2
2.1. İmge Kavramı.....	2
2.2. İmgelem	2
2.3. İmgesel Çizim Tanımı.....	3
3. Kuramsal Temeller	4
3.1. Gelişimci Sanat Eğitimi Yaklaşımı	4
3.2. Bilişsel Gelişim ve Sembolik Temsil.....	4
3.3. Sosyokültürel Yaklaşım.....	4
3.4. Görsel Düşünme.....	5
3.5. Deneyim ve Estetik Öğrenme.....	5
3.6. Sanat Eğitiminin Bilişsel Değeri	5
4. Çocuk ve Ergenlerde Çizgisel Gelişim	6
4.1. Karalama Döneminden Şemaya Geçiş	6
4.2. Şema ve Kişisel Görsel Dil.....	6
4.3. Stereotip ve Klişe Resim Sorunu	6
4.4. Ergenlik ve Gerçekçilik Baskısı	7
5. Yaratıcılık, Görsel Bellek ve İmgesel Üretim.....	7
5.1. Yaratıcılığın Boyutları.....	7
5.2. Görsel Bellek	7
5.3. Duyusal Deneyim ve İmge Üretimi	7
6. Uluslararası Yaklaşımlar	8
6.1. Disiplin Temelli Sanat Eğitimi.....	8
6.2. Görsel Kültür Yaklaşımı	8
6.3. Reggio Emilia ve Yüz Dil Anlayışı.....	8
6.4. Studio Thinking Yaklaşımı	9
6.5. National Core Arts Standards.....	9
6.6. Türkiye Bağlamında Güncel Program	9
7. Öğretim İlkeleri ve Sınıf İçi Uygulamalar	10
7.1. Gözlemden İmgeye Geçiş.....	10
7.2. Soru Temelli Konu Verme.....	10
7.3. Eskiz ve Varyasyon.....	10
7.4. Görsel Günlük ve İmge Defteri	10
7.5. Eleştiri ve Yansıtma	11
8. Ölçme ve Değerlendirme	11
8.1. Ürün ve Süreç Dengesi	11
8.2. Yaşa Uygun Ölçüt Geliştirme	11
8.3. Portfolyo Değerlendirme.....	12

9. İmgesel Çizim Eğitimi Döngüsel Modeli	12
9.1. Modelin Gerekçesi	12
9.2. Birinci Aşama: İmge Girdisi.....	13
9.3. İkinci Aşama: Çağrışım ve Kavram Haritası	14
9.4. Üçüncü Aşama: Çoklu Eskiz.....	14
9.5. Dördüncü Aşama: Görsel Dönüştürme	14
9.6. Beşinci Aşama: Ürün Geliştirme.....	15
9.7. Altıncı Aşama: Paylaşım ve Yansıtırma.....	15
9.8. Modelin Özgün Katkısı	16
9.9. Modelin Uygulama Koşulları ve Sınırlılıkları.....	16
10. Modelin Ders Tasarımlarına Uygulanması.....	17
10.1. Ders Tasarımı Mantığı.....	17
10.2. Örnek Tema: Dönüşen Nesneler	17
10.3. Örnek Tema: Duygunun Mekânı	17
11. Öğretmen Yeterlilikleri ve Pedagogik Dikkat Noktaları.....	18
11.1. Öğretmenin Rehberlik Rolü	18
11.2. Kültürel Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	18
11.3. Teknoloji ve Etik Kullanım	18
12. Sonuç.....	19
12.1. Genel Değerlendirme	19
12.2. Modelin Katkısı	19
12.3. Gelecek Çalışmalar.....	19
13. Tablolar ve Uygulama Araçları.....	20
14. Uygulama Örnekleri.....	22
14.1. Hayali Kentin Haritası	22
14.2. Duygunun Portresi.....	23
14.3. Bir Nesnenin Rüyası.....	23
14.4. Sesin Çizgisi	23
14.5. Zamanda Yolculuk Eden Oda.....	23
14.6. Kayıp Bir Masalın Sahnesi	23
14.7. Görünmeyen Canlılar Atlası.....	23
14.8. Bir Deyimin Görsel Yorumu.....	23
14.9. Geleceğin Oyuncağı.....	24
14.10. Mekânın Hafızası	24
14.11. Klişeyi Dönüştür	24
14.12. Bir Şehrin Sesi.....	24
14.13. Kendini Bir Mekân Olarak Çiz.....	24
14.14. Bir Karakterin Gölgesi.....	24
14.15. Dijital Görseli Yeniden Kur.....	24
14.16. Doğanın Makinesi.....	24
14.17. Sözcükten Karaktere	25
14.18. Bir Günlük Nesnenin Kahramanlığı.....	25
14.19. Ters Perspektifli Dünya	25
14.20. Görsel Günlükten Büyük Kompozisyona	25

15. Kuramsal Kaynakların Karşılaştırmalı Sentezi.....	25
15.1. Gelişim, Kültür ve Teknik Arasındaki Denge.....	25
15.2. Lowenfeld ile Arnheim Arasındaki Tamamlayıcılık	26
15.3. Vygotsky ile Dewey Arasındaki Deneyim Bağlantısı	26
15.4. Eisner ve Studio Thinking Yaklaşımının Ortaklığı.....	26
15.5. Görsel Kültürün Güncel Zorunluluğu.....	27
15.6. Sanat Tarihi ve Mitolojik İmge Repertuarı	27
16. Uluslararası Program Yaklaşımlarının Uygulamaya Yansımaları.....	27
16.1. Yaratma Alanı	27
16.2. Yanıt Verme Alanı	28
16.3. Bağ Kurma Alanı.....	28
16.4. Sunma Alanı	28
16.5. Dijital ve Çağdaş İçerik.....	28
17. On İki Haftalık Örnek Uygulama Programı.....	29
17.1. Hafta: İmge ve İmgelem Nedir?.....	29
17.2. Hafta: Gözlemden İmgeye.....	30
17.3. Hafta: Klişe İmgeyi Dönüştürme	30
17.4. Hafta: Duygu ve Mekân.....	30
17.5. Hafta: Karakter Tasarımı.....	30
17.6. Hafta: Hayali Kent.....	31
17.7. Hafta: Mit ve Masal İmgeleri	31
17.8. Hafta: Görsel Kültür ve Dijital İmgeler	31
17.9. Hafta: Doğa-Makine Birleşimleri.....	31
17.10. Hafta: Zaman, Bellek ve Mekân	31
17.11. Hafta: Büyük Kompozisyon.....	32
17.12. Hafta: Sunum ve Değerlendirme.....	32
18. Ölçme Araçları, Formlar ve Kontrol Listeleri.....	32
18.1. Öğrenci Öz Değerlendirme Formu.....	32
18.2. Akran Değerlendirme Formu.....	32
18.3. Öğretmen Gözlem Formu.....	33
18.4. Portfolyo Kontrol Listesi	33
18.5. Rubrik Kullanımı.....	33
19. Dijital Çağda İmgesel Çizim Eğitimi	33
19.1. Yapay Zekâ Görselleri ve Özgünlük.....	33
19.2. Dijital Eskiz	34
19.3. Görsel Kaynak Etiği	34
19.4. Dijital Sergi ve Portfolyo	34
20. Genel Öneriler.....	34
20.1. Araştırmacılar İçin Öneriler	34
20.2. Öğretmenler İçin Öneriler.....	35
20.3. Program Geliştiriciler İçin Öneriler	35
21. Kavram Sözlüğü ve Pedagojik Açıklamalar	35
21.1. Akıcılık	35
21.2. Esneklik	36

21.3. Özgünlük.....	36
21.4. Ayrıntılandırma.....	36
21.5. Görsel Metafor.....	36
21.6. Klişe İmge.....	36
21.7. Görsel Günlük	36
21.8. Yansıtmı	36
21.9. Portfolyo	36
21.10. Görsel Dönüşüm.....	37
22. Öğretmen Geri Bildirim Cümleleri Havuzu.....	37
22.1. Ana Fikri Belirleme.....	37
22.2. Figür ve Duygu İlişkisi.....	37
22.3. Mekân ve Karakter Bağı	37
22.4. Kompozisyon Odağı	37
22.5. Renk ve Atmosfer	37
22.6. Eskizden Ürüne Gelişim.....	37
22.7. Klişe İmgeyi Dönüştürme	37
22.8. Boşluk-Doluluk Kullanımı.....	38
22.9. Karakter Ayrıntısı.....	38
22.10. Çizgi Niteliği	38
22.11. Bakış Açısı Değiştirme	38
22.12. Alternatif Kompozisyon Kurma.....	38
22.13. Kaynak Görseli Dönüştürme.....	38
22.14. Işık-Gölgeyi Güçlendirme.....	38
22.15. Son Kontrol ve Alternatif Eskiz.....	38
23. Genişletilmiş Literatür Sentezi	38
23.1. İmgesel Çizimin Sanat Eğitimi İçindeki Özgül Yeri	38
23.2. Türkiye’de Sanat Eğitimi Bağlamında İmge ve Yaratıcılık.....	39
23.3. Çocuk Çizimlerinde İmge Kaynakları.....	40
24. Gelişim Dönemlerine Göre İmgesel Çizim Stratejileri	41
24.1. Okul Öncesi Dönemde Çizgi, Oyun ve Adlandırma.....	41
24.2. İlkokul Döneminde Şema, Öykü ve Sembolik Anlatım.....	41
24.3. Ortaokul Döneminde Mekân, Karakter ve Hareket	42
24.4. Lise Düzeyinde Kavram, Metafor ve Eleştirel Görsel Düşünme	43
25. Görsel Bellek, Çağırışım ve İmge Repertuarı	43
25.1. Görsel Belleğin Eğitsel Olarak Geliştirilmesi	43
25.2. Çağırışım Zincirleri ve Kavram Haritaları.....	44
25.3. Görsel Günlük ve İmge Arşivi.....	45
26. Görsel Metafor ve Anlatı Kurma.....	45
26.1. Metaforun İmgesel Çizimdeki İşlevi.....	45
26.2. Görsel Anlatıda Karakter, Mekân ve Olay İlişkisi.....	46
26.3. Zaman, Bellek ve Mekânın Görselleştirilmesi.....	46
27. Görsel Kültür, Medya ve Dijital İmgeler	47
27.1. Görsel Kültürün İmge Repertuarına Etkisi.....	47
27.2. Sosyal Medya İmgeleri ve Öğrencinin Görsel Kimliği.....	48
27.3. Yapay Zekâ Görselleri ve Özgünlük Sorunu.....	48

28. Disiplinlerarası İlişkiler ve İmgesel Çizim	49
28.1. Dil ve Edebiyatla İlişki	49
28.2. Fen, Doğa ve Gözlemle İlişki	49
28.3. Matematik, Geometri ve Tasarım Düşüncesi	50
29. Öğretim Tasarımında Aşamalı Uygulama Kurguları	50
29.1. Hazırlık Aşaması: Duyusal ve Görsel Uyarıcılar	50
29.2. Eskiz Aşaması: Seçenek Üretme ve Karar Verme	51
29.3. Ürün Geliştirme: Teknik Gösterim ve Bireysel Çözüm	51
30. Ölçme ve Değerlendirme Çerçevesinin Genişletilmesi	52
30.1. Ürün Odaklı Değerlendirmeden Süreç Odaklı Değerlendirmeye	52
30.2. Rubriklerde Özgünlük ve Dönüştürme Düzeyi	53
30.3. Akran Değerlendirmesi ve Eleştiri Dili	53
31. Öğretmen Yeterlikleri ve Mesleki Gelişim	54
31.1. Öğretmenin Görsel Okuryazarlık Yeterliği	54
31.2. Teknik Gösterim ile Öğrenci Özgünlüğü Arasındaki Denge	54
31.3. Kapsayıcı Sınıf Ortamı ve Farklı Öğrenenler	55
32. Uygulama Etkinliklerinin Genişletilmiş Örnekleri	55
32.1. “Bir Nesnenin Gizli Yaşamı” Etkinliği	55
32.2. “Geleceğin Mahallesi” Etkinliği	56
32.3. “Bir Duygunun Haritası” Etkinliği	56
33. On İki Haftalık Programın Genişletilmesi	57
33.1. Program Öncesi Hazırlık ve Ön Değerlendirme	57
33.2. Haftalık İlerleme Mantığı	57
33.3. Program Sonu Değerlendirme ve Sergileme	58
34. Görsel Kaynakların Etik ve Yaratıcı Dönüştürülmesi	58
34.1. Kaynak Görsel ile Özgün İmge Arasındaki Ayrım	58
34.2. Dönüştürme Stratejileri ve Yaratıcı Aktarım	59
34.3. Dijital İmgeler ve Yapay Zekâ Görselleri Karşısında Pedagogik Tutum	60
35. Türkiye Bağlamında Uygulama Sorunları ve Çözüm Önerileri	60
35.1. Zaman, Sınıf Mevcudu ve Malzeme Sınırlılıkları	60
35.2. Yetenek Algısı ve Öğrencinin Özgüveni	61
35.3. Program Kazanımlarıyla İmgesel Çizim Arasında Bağ Kurma	61
36. Araştırma Boyutu ve Gelecek Çalışmalar İçin Öneriler	62
36.1. Uygulama Temelli Araştırma İhtiyacı	62
36.2. Kültürel Bağlam ve Yerel İmge Repertuvarları	62
36.3. Dijital Araçların Etkisini İnceleme	63
37. Kuramsal Modelin Yeniden Yorumlanması	63
37.1. Döngüsel Modelin Güçlü Yönleri	63
37.2. Modelin Sınırlılıkları	64
37.3. Modelin Farklı Bağlamlara Uyarlanması	64
38. Genişletilmiş Genel Değerlendirme	65
38.1. İmgesel Çizimin Bütüncül Değeri	65
38.2. Uygulamaya Dönük Son Öneriler	65

39. Ayrıntılı Ders Planı Önerileri	66
39.1. İlkokul İçin Örnek Ders Planı: Masal Nesnesinin Dönüşümü	66
39.2. Ortaokul İçin Örnek Ders Planı: Karakterin Yaşadığı Oda	67
39.3. Lise İçin Örnek Ders Planı: Görsel Kültür Eleştirisi ve Afiş Tasarımı	67
40. Müze, Sergi ve Yerel Çevre Kullanımı	68
40.1. Müze Nesnesinden İmgesel Tasarıma	68
40.2. Yerel Çevre Gözlemi ve Mekânsal Hafıza	68
41. Aile, Akran ve Toplumsal Çevrenin Rolü	69
41.1. Aile Ortamı ve Görsel Deneyim.....	69
41.2. Akran Etkisi ve Ortak Üretim	69
42. Klişe İmge Sorununa Derinlemesine Yaklaşım.....	70
42.1. Klişenin Kaynağı ve İşlevi	70
42.2. Klişeyi Dönüştürme Teknikleri.....	70
43. Portfolyo Dosyası İçin Ayrıntılı İçerik Önerisi	71
43.1. Portfolyonun Bölümleri	71
43.2. Portfolyo Değerlendirme Soruları	71
44. Öğretmen İçin Gözlem ve Geri Bildirim Formları.....	72
44.1. Süreç Gözlem Formu	72
44.2. Geliştirici Geri Bildirim İlkeleri.....	72
45. Ek Etkinlik Havuzu	73
45.1. “Rüya Makinesi” Etkinliği.....	73
45.2. “Kayıp Harfin Şehri” Etkinliği.....	73
45.3. “Gölgenin Hikâyesi” Etkinliği.....	74
46. Çizgi, Renk ve Kompozisyonun İmgesel Anlatıdaki İşlevi	74
46.1. Çizginin Duygu ve Hareket Kurma Gücü.....	74
46.2. Renk, Atmosfer ve İmgesel Anlam	75
46.3. Kompozisyon, Odak ve Görsel Hikâye.....	75
47. Uygulamada Karşılaşılan Hatalar ve Düzeltme Yaklaşımları.....	76
47.1. Konu Vermeyi Ürün Siparişine Dönüştürme Hatası.....	76
47.2. Teknik Doğruluğu Tek Başarı Ölçütü Yapma Hatası.....	76
47.3. Değerlendirmeyi Yalnızca Estetik Beğeniye Bırakma Hatası	77
48. Okul Kültürü ve Yönetim Desteği.....	77
48.1. Sanat Dersinin Okul İçindeki Görünürlüğü.....	77
48.2. Disiplinler Arası Okul Projeleri	78
48.3. Veli Bilgilendirme ve Destek Dili	78
49. İmgesel Çizim Eğitiminin Kuramsal Katkısının Son Sentezi.....	79
49.1. Gelişimsel Duyarlılık ve Yaratıcı Özgürlük Dengesi	79
49.2. Görsel Kültür Çağında İmgesel Çizimin Gerekliliği	79
49.3. Öğretim Modelinin Uygulanabilirliği	80
49.4. Kitabın Sanat Eğitimi Alanına Katkısı.....	80
50. Öğretmen İçin Uygulama Kontrol Listeleri.....	81
50.1. Ders Öncesi Hazırlık Kontrol Listesi.....	81
50.2. Ders Süreci İzleme Kontrol Listesi.....	81
50.3. Süreç, Portfolyo ve Sergileme Kontrol Listesi.....	82

50.4. Öğrenci Portfolyosu İçin Kısa Kontrol Listesi.....	82
50.5. Uygulama Sonrası Arşivleme ve Raporlama	83
50.6. Revizyon Sonrası Uygulanabilir Kısa Yol Haritası.....	83
51. Yerel Kültür, Kapsayıcılık ve Sürdürülebilir Uygulama.....	84
51.1. Yerel imge Repertuarı ve Kültürel Hafıza.....	84
51.2. Kapsayıcı Öğretim ve Farklı Öğrenenler.....	85
51.3. Sürdürülebilir Atölye Kültürü ve Okul Ekosistemi.....	86
52. Sonuç ve Genel Değerlendirme.....	87
52.1. Süreç, Ürün ve Pedagojik Katkı.....	87
Kaynakça.....	87

Öz

Bu çalışmanın amacı, imgesel çizim eğitimi yalnızca teknik çizim becerilerinin geliştirilmesine indirgemeyen; imgelem, görsel düşünme, çocuk ve ergen çizim gelişimi, yaratıcılık, kültürel bağlam, öğretim tasarımı ve ölçme-değerlendirme boyutlarıyla ele alan bütüncül bir çerçeve oluşturmaktır. Çalışmada imgesel çizim, gerçek gözleme dayalı çizimden bütünüyle kopuk bir etkinlik olarak değil; gözlem, bellek, duysal deneyim, anlatı, kültürel imge repertuarı ve sanatsal dönüştürme süreçlerinin birleştiği üretici bir öğrenme alanı olarak tanımlanmıştır. Lowenfeld, Kellogg, Piaget, Vygotsky, Arnheim, Dewey, Eisner ve Gardner gibi temel kuramsal kaynaklar; görsel kültür, disiplin temelli sanat eğitimi, Reggio Emilia, stüdyo alışkanlıkları, seçim temelli sanat eğitimi, tasarım odaklı düşünme ve güncel öğretim programı yaklaşımlarıyla birlikte tartışılmıştır. Çalışmanın sonunda İmgesel Çizim Eğitimi Döngüsel Modeli önerilmiş; modelin özgün katkısı, gözlem, çağrışım, çoklu eskiz, görsel dönüştürme, ürün geliştirme ve yansıtma basamaklarını sürdürülebilir bir öğretim döngüsü içinde birleştirmesi olarak açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İmgesel Çizim, Sanat Eğitimi, İmgelem, Görsel Düşünme, Yaratıcılık, Döngüsel Model, Görsel Sanatlar Eğitimi.

Abstract

This study develops a comprehensive framework for imaginative drawing education by connecting drawing pedagogy with imagination, visual thinking, developmental perspectives, creativity, cultural context, instructional design and assessment. Imaginative drawing is not defined as an activity detached from observation; rather, it is approached as a generative learning process that integrates perception, memory, sensory experience, narrative, cultural image repertoires and artistic transformation. The study discusses foundational theories of Lowenfeld, Kellogg, Piaget, Vygotsky, Arnheim, Dewey, Eisner and Gardner alongside contemporary approaches such as visual culture art education, discipline-based art education, Reggio Emilia, studio habits of mind, choice-based art education, design thinking and current curriculum orientations. The study concludes with a proposed Cyclical Model of Imaginative Drawing Education. The original contribution of the model lies in its integration of image input, association, multiple sketches, visual transformation, product development and reflective sharing within a sustainable instructional cycle.

Keywords: Imaginative Drawing, Art Education, Imagination, Visual Thinking, Creativity, Cyclical Model, Visual Arts Education.